

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB OBCE TUŽINA
NA ROKY 2018 - 2023**

OBSAH

ÚVOD	3
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	4
Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	4
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	9
2.3 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti.....	9
2.3.1 Demografia obce.....	9
2.3.2 Školstvo	11
2.3.3 Zdravotníctvo.....	11
2.3.4 Služby	11
2.4 Stav poskytovaných služieb v obci	18
2.5 Požiadavky prijímateľov sociálnych služieb	19
2.6 SWOT analýza sociálnej oblasti	19
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	21
Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	21
3.1 Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb	21
3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb	23
3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb	23
ZÁVER	25
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	26

ÚVOD

Komunitný plán obce Tužina predstavuje pre obec a jej obyvateľov strategický dokument, ktorý poukazuje na potreby, zdroje a možnosti riešenia v oblasti sociálnych služieb v obci Tužina.

Komunita je tvorená skupinou ľudí, ktorí žijú na jednom mieste, sú schopní oceňovať vzájomné rozdielnosti a vytvárať medzi sebou sociálne väzby. Práve preto si strategický dokument dáva za cieľ spoznať jednotlivé sociálne skupiny, komunikovať s nimi a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali čo najširšiemu spektru obyvateľstva. Plánovaním sa zo stanovených cieľov postupne stávajú reálne požiadavky.

Obec Tužina sa snaží poskytovať svojim občanom čo najlepšie služby a pomoc vo všetkých oblastiach života. Vyrovnanie sa so sociálnou situáciou niektorých skupín spoločnosti je predovšetkým úlohou samosprávy, na ktorú je zo strany štátu prenášaných čoraz viac kompetencií, avšak bez dostatočného finančného krytia. Obec je na základe legislatívy povinná poskytovať sociálne služby pre obyvateľov obce, v dôsledku čoho bol vypracovaný strategický dokument *Komunitný plán sociálnych služieb obce Tužina*, ktorý reflektuje súčasný stav obce v sociálnej oblasti a zároveň poskytuje návod, ako postupovať v tejto oblasti ďalej. Obec má možnosti na to, aby boli vytvorené vhodné podmienky na zlepšenie služieb v sociálnej oblasti a zabezpečené odstraňovanie sociálnych nerovností medzi obyvateľmi obce Tužina. Vypracovaný plán zabezpečí, že obec bude nápomocná v určitých situáciách, do ktorých sa obyvatelia dostanú z objektívnych dôvodov a kde je pomoc samosprávy nevyhnutná.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím **zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Obec má podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa zákona) podľa § 80 povinnosť vypracovať a schváliť **komunitný plán sociálnych služieb** vo svojom územnom obvode, na základe ktorého vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode. Má vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja, aby predchádzala vzniku alebo rozširovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a riešila prípadné miestne sociálne problémy.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- 1) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízkoprahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
- 2) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
- 3) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia

- dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčítateľská služba, tlmočnicka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
- 4) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
 - 5) podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, pracovňa, stredisko osobnej hygieny).

Poskytovateľ sociálnej služby je zo zákona povinný:

- prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Obec je povinná vytvárať podmienky na podporu:

- a) komunitného rozvoja,
- b) komunitnej práce - odporu aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov,
- c) komunitnej rehabilitácie - koordináciu činností subjektov obce (rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti) vedúcich k obnove a

rozvoju fyzických, mentálnych, pracovných schopností v nepriaznivej situácii a k podpore v začlenení sa do spoločnosti. Na tento účel slúžia komunitné centrá.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo **Národné priority rozvoja sociálnych služieb** ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

Obcou vypracovaný a schválený komunitný plán je nielen zákonom stanovená povinnosť, ale pomôže obci spoznať jej sociálnu situáciu, a tým lepšie zaviesť adekvátne sociálne služby. Je to záväzný dokument, nie však nemenný. Jeho cieľom je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť, spolupatričnosť všetkých obyvateľov obce a zapájanie čo najširšieho spektra občanov do verejného života,
- plánovať sociálne smerovanie a uplatňovať sociálne služby tak, aby plnilo potreby všetkých sociálnych skupín v ich prirodzenom sociálnom prostredí,
- skvalitňovať už existujúce sociálne služby,
- predchádzať sociálnej izolácii či diskriminácii jednotlivcov, určitých sociálnych skupín,

- opätovne začleňovať do komunity tých, ktorí z nej boli vylúčení alebo sú sociálne ohrození (alebo predstavujú pre obyvateľov hrozbu, vyvolávajú strach, neistotu).

Zákon o sociálnych službách stanovuje pôsobnosť obce a stanovuje jej nasledujúce

kompetencie a úlohy vo vzťahu ku komunitnému plánu:

OBEC:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1) odkázanosti na sociálnu službu
 - v zariadení pre seniorov,
 - v zariadení opatrovateľskej služby,
 - v dennom stacionári,
 - v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - v odkázanosti na prepravnú službu,
 - a ďalšie,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1) sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
 - 2) sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 3) opatrovateľskej služby,
 - 4) prepravnej služby,
 - 5) odľahčovacej služby.
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12,

h) uzatvára zmluvu:

- 1) o poskytovaní sociálnej služby,
- 2) o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- 3) o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

Na úrovni obce Tužina je problematika sociálnych služieb legislatívne upravená formou všeobecne záväzného nariadenia. **Konkrétne sa jedná o tieto VZN:**

- Všeobecne záväzné nariadenie obce Tužina č. 1/2015 o poplatkoch za služby poskytované obcou Tužina,
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Tužina č. 2/2009, ktorým sa upravuje pôsobenie obce v sociálnej oblasti,
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Tužina č. 1/2007, ktorým sa upravujú podmienky poskytovania opatrovateľskej služby a úhrada za túto službu.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.3 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Obec Tužina sa v rámci spracovania rozvojových a strategických dokumentov snaží práve o dosiahnutie tohto cieľa.

Obec Tužina leží v severnej časti okresu Prievidza, na úpätí Strážovských vrchov a Malej Fatry. Obec susedí v severnej časti s obcou Čičmany, na severovýchode s obcou Kľačno, na juhu s obcou Nitrianske Pravno, na juhozápad s obcou Chvojnica a na severozápade s obcou Valaská Belá.

Z hľadiska územnosprávneho členenia Slovenskej republiky a členenia na regióny NUTS tvorí obec Tužina samostatný NUTS 5 (LAU 2) región. Na úrovni NUTS 4 (LAU 1) obec zaradujeme do okresu Prievidza a na úrovni NUTS 3 do Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorý je spolu s Trnavským a Nitrianskym krajom jednotkou Západné Slovensko na úrovni NUTS 2.

2.3.1 Demografia obce

V prvej polovici 20. storočia na území obce žilo približne 3 000 obyvateľov, v prevažnej miere nemeckej národnosti. Po druhej svetovej vojne zaznamenávame veľký odliv pôvodného nemeckého obyvateľstva. Druhá vysťahovalecká vlna zasiahla Tužinu na prelome 60. a 70. rokov a spôsobila pokles počtu obyvateľstva až na dnešných približne 1 220.

Počas posledných rokov dochádza na území obce Tužina striedavo k nárastu a poklesu obyvateľstva. Počas rokov 2003-2010 počet obyvateľstva narastal a dosiahol maximálnu hranicu 1245, následne začal pozvoľne klesať. Najvýraznejší rozdiel vo vývoji ukazovateľa badať medzi rokmi 2011 a 2012, kedy sa počet obyvateľov znížil z 1243 na 1220, čo predstavuje rozdiel 23 obyvateľov. K 31.12.2016 obec evidovala 1196 obyvateľov. Hustota obyvateľstva bola na úrovni 24,82 obyv./km².

Prirodzený prírastok, t.j. rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých, počas rokov 2001 a 2016 dosahuje negatívne hodnoty - stále prevažuje počet úmrtí nad počtom narodení. Najvýraznejší rozdiel v skúmanom období evidovala obec v roku 2014, kedy počet

zomretých bol o 12 vyšší ako počet narodených v obci.

Z pohľadu migračného pohybu obyvateľstva, obec Tužina sa v posledných rokoch vyznačuje prevahou počtu prisťahovaných do obce, v porovnaní s počtom vystáňovaných z obce. Vo väčšine rokov dosahuje migračné saldo pozitívne hodnoty, s výnimkou rokov 2009, 2011, 2012 a 2014, kedy bolo záporné. Najvyšší rozdiel medzi počtom prisťahovaných do obce a vystáňovaných z obce štatistiky vykazujú v roku 2008, kedy počet prisťahovaných prevýšil počet vystáňovaných osôb o 20.

V kontexte štruktúry obyvateľstva na základe pohlavia v obci dominujú muži, rozdiel však nie je príliš významný, kolíše okolo čísla 17, v prospech mužov.

Vývoj vekových skupín od roku 2001 v obci zodpovedá vývoju obyvateľstva na základe veku v celej SR. Aktuálne dochádza k starnutiu obyvateľstva, čo sa však zatiaľ výrazne na demografickom vývoji obce neprejavilo. Je však badať mierny pokles občanov v predproduktívnom veku. Celkov sa však počet obyvateľov v produktívnom veku nemení a vývoj je pomerne ustálený aj v skupine osôb nad 65 rokov.

Podľa údajov z roku 2011 (Sčítanie domov a bytov 2011) v obci dominuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. 45 obyvateľov sa prihlásilo k národnosti nemeckej, čo súvisí s historickým vývojom na danom území, 5 obyvateľov k národnosti českej, 2 k maďarskej a 1 obyvateľ k rusínskej a 1 k poľskej národnosti. U 22 obyvateľov nebola príslušnosť k národnosti zistená. V obci sa nenachádza rómska menšina.

Spomedzi náboženskej príslušnosti dominuje rímskokatolícka cirkev - 849 veriacich. Pomerne významnú skupinu tvoria ľudia bez vyznania - 225 obyvateľov (SODB 2011).

Z pohľadu najvyššieho dosiahnutého vzdelania obyvateľa obce Tužina dosahujú najmä vzdelanie učňovské, bez maturity (246), alebo úplné stredné odborné (214). Pomerne vysoký počet občanov dosiahol najvyššie vzdelanie základné (234), alebo sú úplne bez vzdelania (181). Naopak, vysokoškolské vzdelanie 1. alebo 2. stupňa dosiahol 77 občanov, pričom vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa nie je evidované u žiadneho občana (SODB 2011).

2.3.2 Školstvo

V obci Tužina sa zo školských zariadení nachádza materská škola a základná škola. Materská škola je situovaná v strednej časti obce, v blízkosti pobočky Slovenskej pošty. Žiaci sú v materskej škole rozdelení do dvoch tried. V budove sú odčlenené priestory školskej jedálne a vo vonkajšom areáli sú k dispozícii vonkajšie plochy detského ihriska.

Základnú školu navštevujú žiaci 1.- 4. ročníka. Škola je umiestnená v centrálnej časti obce a je vzdelávací proces je organizovaný v rámci 2 spojených tried. Celkovo v školskom roku 2015/2016 navštevovalo školu 32 detí. V rámci areálu ZŠ sa nachádza vybudované ihrisko, ktoré je využívané celoročne, v zime je udržiavaný na ihrisku ľad a usporadúvajú sa tu turnaje v hokeji. V areáli je i multifunkčné ihrisko, ktoré bolo uvedené do prevádzky v roku 2009 a slúži na rekreačné využitie a pestovanie aktivít ako sú futbal, tenis, volejbal, nohejbal, basketbal.

2.3.3 Zdravotníctvo

V oblasti zdravotníckych služieb sú obyvatelia obce Tužina nútení využívať služby mimo územia obce, čo je dané hlavne veľkosťou obce. V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Tieto služby sú poskytované na poliklinike v Nitrianskom Pravne či v Prievidzi.

Sociálne služby a domovy dôchodcov sa v obci rovnako nenachádzajú. Najbližší domov dôchodcov je situovaný v Nitrianskom Rudne či v okresnom meste Prievidza.

V obci Tužina funguje opatrovateľská služba, ktorú celkovo využívajú 3 obyvatelia. Službu zabezpečujú traja zamestnanci.

2.3.4 Služby

Kultúrnu základňu v obci tvorí areál kultúrneho domu, ktorý je využívaný na širokú škálu činností a podujatí. Kultúrny dom prešiel v minulom období rekonštrukciou. Obec každoročne organizuje počas roka viacero podujatí, pre ktoré využíva najmä sálu kultúrneho domu. Jedná sa o tradičné podujatia ako obecný ples, zabíjačka, maškarný ples, veľkonočná zábava, stávanie mája, deň detí, country festival, hodové slávnosti, vianočné trhy.

V oblasti športovo-telovýchovnej a rekreačnej vybavenosti obec disponuje viacerými objektmi, ktoré je možné využívať pre voľnočasové aktivity. Nachádza sa tu areál telovýchovnej jednoty Tužina. Futbal má v obci pomerne dlhú tradíciu. Obec má mužstvo mužov, žiakov a prípravku. Areál TJ je tvorený futbalovým ihriskom a novovybudovaným

detským ihriskom, kde sa nachádzajú rôzne detské hojdačky a preliezačky, ktoré sú doplnené lavičkami. Tento areál je teda využívaný i rodičmi s malými deťmi, ktoré tu aktívne trávia voľný čas.

Obyvatelia obce Tužina majú k dispozícii i stolnotenisovú herňu v sále kultúrneho domu, ktorá je využívaná najmä členmi stolnotenisového klubu. Klub organizuje turnaje nielen pre registrovaných hráčov, ale usporadúva napríklad aj turnaj o pohár starostu obce počas Vianoc.

Z ďalších aktivít, do ktorých je v obci možné sa zapojiť patrí kresťansko-mládežnícky zbor - Zbor sv. Jakuba, ktorý vznikol v roku 1998 a zameriava na spev katolíckych piesní, pričom tieto piesne vydali na troch CD. V roku 2003 vznikol tiež Klub dôchodcov, ktorý sa inšpiroval viacročnou úspešnou činnosťou KLD v Nitrianskom Pravne, s cieľom umožniť dôchodcom stretávať sa slušnom prostredí a venovať sa činnostiam podľa ich záujmu, ako aj zabezpečiť kultúrne vyžitie. Klub dôchodcov sa stretáva v budove kultúrneho domu. Priestor slúžil v minulosti ako bar. V obci je tiež aktívny Karpatsko-nemecký spolok, ktorý je dôsledkom vysokého počtu obyvateľov s nemeckou príslušnosťou. V roku 2007 žilo v obci 75 obyvateľov hovoriacich tužinským nemeckým nárečím, kým v roku 2011 bolo týchto obyvateľov už len 43. Napriek poklesu obyvateľstva, spolok je naďalej aktívny a zapája sa do viacerých aktivít a udržuje tak nemecké piesne a tance živé. V obci funguje aj dobrovoľné občianske združenie zdravotne postihnutých občanov, ako aj ďalších starších občanov (SZZP Tužina), ktoré vzniklo v roku 1967 a v súčasnosti má približne 80 členov. Združenie sa venuje svojim členom v oblasti sociálnych, kultúrnych aj zdravotných potrieb prostredníctvom usporadúvania kultúrnych zájazdov, posedení, zábav, či rekondičných pobytov.

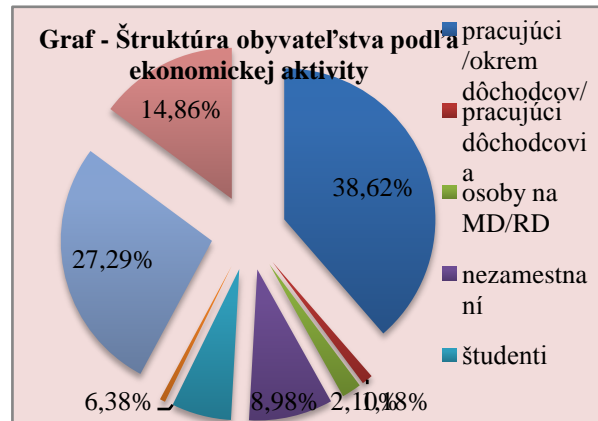
V obci sa z komerčných prevádzok nachádzajú predajne potravín a potravinárskych výrobkov - COOP Jednota. V obci sa nachádza aj reštaurácia a vináreň, ktorú prevádzkuje Kornélia Richterová, ďalej Cukráreň Renáta a tiež pohostinstvá VIMO, BRITVA, ŠPORTAREÁL.

Z ďalších služieb majú obyvatelia obce Tužina k dispozícii reklamnú agentúru. Ostatné služby sú obyvatelia obce nútení hľadať mimo územia obce, čo je dané veľkosťou obce a blízkosťou väčších centier - obcí a miest.

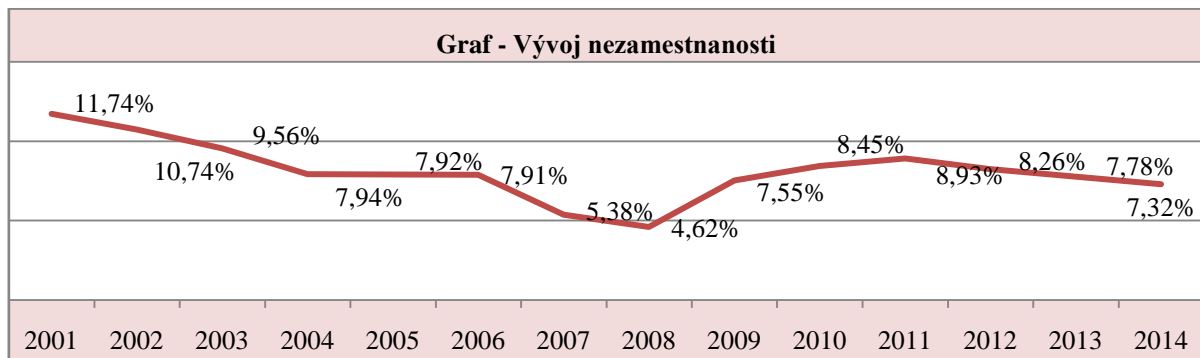
2.3.5 Nezamestnanosť

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 hovorí o 50,88%-ách ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Tužina, z celkového počtu 1191 obyvateľov.

Z pohľadu počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie, od roku 2001 miera nezamestnanosti kolíše. Kým v

období rokov 2001 - 2008 dochádzalo k postupnému znižovaniu nezamestnanosti v obci, od tohto obdobia sa nezamestnanosť začala mierne zvyšovať. Od roku 2012 však dochádza k stabilizácii a postupnému opätovnému poklesu miery nezamestnanosti, čo približuje nasledujúci graf.

2.3.6 Znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale predovšetkým skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa skupín dotýkajú. Znevýhodnené skupiny sú definované spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, teda od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Úbytok populácie, jej starnutie a migrácia spôsobujú konštantný pokles celkového počtu obyvateľov komunity, čo sa odráža na problémovom rozvoji oblasti sociálnych služieb. Keďže starnutie obyvateľstva nie je možné zastaviť, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť práve tejto oblasti a plánovať sociálne služby v kontexte tohto indikátora.

Obec Tužina definovala na svojom území tieto sociálne znevýhodnené skupiny:

- a) starší občania - seniori,
- b) nezamestnaní,
- c) deti a mládež,
- d) zamestnaní s nízkym dosiahnutým vzdelaním,
- e) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Starší občania

Sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Pre túto skupinu sú typické tieto prejavy:

- predlžovanie individuálneho, ako aj priemerného veku,
- nárast chorobnosti a závislosti na sociálnej pomoci,
- zvýšené riziko straty partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- pretrvávajúci potenciál jednotlivcov pre vlastný prospech, ako aj pre prospech komunity.

V rámci tejto skupiny je pozorovateľná trvalo a prirodzene vzostupná tendencia rastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity. Nie je to však jav, ktorý je pozorovateľný len v demografii obce Tužina, jedná sa o celoslovenský trend.

Do skupiny starobných dôchodcov podľa SODB 2011 patrilo viac ako 27% z celkovej populácie obce - teda celkovo 325 osôb. Jedná sa o najväčšiu skupinu, ktorá je odkázaná alebo perspektívne odkázaná na sociálne služby.

V obci je aktívny Klub dôchodcov, ktorý vznikol v roku 2003, pričom sa inšpiroval viacročnou úspešnou činnosťou KLD v Nitrianskom Pravne. Cieľom pôsobenia klubu je umožniť dôchodcom stretávať sa slušnom prostredí a venovať sa činnostiam podľa ich záujmu, ako aj zabezpečiť kultúrne vyžitie. Klub dôchodcov sa stretáva v budove kultúrneho domu. Priestor slúžil v minulosti ako bar.

Nezamestnané osoby a zamestnaní s nízkym vzdelaním

Občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 12 mesiacov je chápaný ako znevýhodnená osoba na trhu práce, čo je predovšetkým spôsobené hrozbou poklesu

pracovných návykov u tejto osoby. Obec Tužina v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza organizuje verejnoprospešné práce alebo menšie obecné služby, v rámci čoho podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa, alebo ktoré prišli o prácu kvôli nedostatočnému vzdelaniu. Obec k 31.10.2017 zamestnáva týchto občanov nasledovne:

- v rámci menších obecných služieb pre obec podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (aktivačné práce) - **5 osôb**,
- v rámci podpory rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti podľa § 50J (občan starší ako 50 rokov veku, vedený v evidencii uchádzačov najmenej 3 mesiace/ občan, ktorý dosiahol vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie podľa osobitného predpisu, vedený v evidencii uchádzačov najmenej 3 mesiace / občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov) - **1 osoba**,
- v rámci práce na dohodu podľa §10 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi úradom a organizátorom zamestnáva obec **1 občana**,
- v rámci práce na dohodu podľa §12 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi úradom a organizátorom zamestnáva obec **3 občanov**,
- v rámci zamestnávania občanov podľa § 54 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (aktivačné práce) pracujú v obci **2 občania**.

Obec sa v rámci aktívnej spolupráce s úradom práce snaží o integráciu nezamestnaných občanov, príp. znevýhodnených skupín na trhu práce, prostredníctvom udržiavania pracovných návykov u týchto občanov. Zároveň majú aktivačné práce realizované takto zamestnanými občanmi pozitívny dopad na samotnú obec. jedná sa primárne o tieto prínosy:

- zlepšenie ekonomických podmienok, sociálnych i kultúrnych podmienok v obci,
- tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce

Tužina,

- podpora vzdelávania a získavania skúseností v obci,
- rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- rozvoj a podpora komunitnej činnosti v obci.

Deti a mládež

Jedná sa o cieľovú skupinu, kde príjemcami sociálnych služieb sú predovšetkým:

- jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie.
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.), deti zo sociálne slabších rodín, deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ústavnej starostlivosti.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny nie je možné, nakoľko sa štatisticky nesleduje. Z demografickej analýzy je možné stanoviť iba percentuálny podiel mládeže, ktorý sa podľa údajov z SODB 2011 nachádza na úrovni približne 21% (v súčte detí a študentov).

Obec sa snaží o vytvorenie vhodných voľnočasových aktivít pre túto skupinu osôb. V obci sa nachádza materská i základná škola, udržiavané plochy detského ihriska v areály školy, multifunkčné ihrisko, ktoré bolo do prevádzky uvedené v roku 2009 a slúži na pestovanie aktivít ako sú futbal, volejbal, nohejbal, basketbal. V priestoroch kultúrneho domu obec pravidelne pre deti a mládež organizuje podujatia ako maškarný ples, deň detí, vianočné trhy, hodové slávnosti a ďalšie. Areál TJ tiež umožňuje aktívne trávanie voľného času, nielen v rámci futbalového ihriska, ale tiež v rámci novovybudovaného detského ihriska, kde sa nachádzajú rôzne detské hojdačky a preliezačky, ktoré sú doplnené lavičkami. V obci je k dispozícii i stolnotenisová herňa, kde sa usporadúvajú pravidelné turnaje pre

obyvateľov obce.

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Keďže sa jedná o najrôznorodjšiu skupinu znevýhodnených osôb, jej potreby, prístupy k nej, ako aj formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto skupine vyžadujú individuálne riešenia. Do skupiny občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami obec zaraďuje týchto občanov:

- občania bez domova,
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- dlhodobo nezamestnaní občania,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- závislí občania,
- rómska komunita.

V obci nežije rómske etnikum. Vzhľadom k rôznorodosti ostatných skupín a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupiny a zvlášť niektorých jej kategórií len odhadnúť.

Obec finančnými prostriedkami z rozpočtu obce individuálne rieši takto problémových občanov, čím sa snaží primárne o ich začlenenie späť do spoločnosti.

Treba v budúcnosti zvážiť aj možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom.

Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčinnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

V rámci tejto skupiny osôb je potrebné zaistiť priebežnú terénnu sociálnu prácu, pomoc k svojpomoci podporou programov a projektov zameraných na sociálnu inklúziu alebo využívaním rôznych foriem zamestnávania tejto cieľovej skupiny.

2.4 Stav poskytovaných služieb v obci

Sociálna infraštruktúra je primárne určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva, pričom jej rozmiestňovanie vychádza zo štruktúry osídlenia a veľkosti obce. V rámci rozdelenia kompetencií zo strany štátu zodpovedá za sociálnu službu a terénnu sociálnu prácu obec.

V rámci skupiny starobných dôchodcov je potrebné zabezpečovať **opatrovateľskú službu**, ktorá predstavuje starostlivosť v domácom prostredí. V súčasnosti je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce Tužina pre kategóriu seniorov. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby sa zatiaľ neposkytuje. Pritom vzrastá počet občanov, ktorí by potrebovali opatrovateľské služby, ale v inom rozsahu a sortimente.

K 31.10.2017 obec zamestnávala 3 opatrovateľky na 7,5 hodinový úväzok. Cena opatrovateľskej služby pre občanov Tužiny je stanovená na 1 €/hodina.

Obec v rámci aktivačných a verejnosprospešných prác zamestná celkovo 12 osôb (štruktúra popísaná vyššie).

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie pre seniorov. Najbližšie takéto zariadenia, ktoré poskytujú celodennú starostlivosť sa nachádzajú v Nitrianskom Pravne, Prievidzi a Nitrianskom Rudne. V budúcom období však vyvstáva hrozba prestarnutia populácie a potreba zvyšovania kapacít týchto zariadení, príp. potreba budovania nových zariadení pre seniorov.

Obec v súčasnom období poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- základné poradenstvo v oblasti sociálnych služieb,
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- stretnutia dôchodcov a podpora ich spolkovej činnosti,
- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi v spolupráci s okresným súdom,
- návštevy jubilujúcich starších občanov,
- pomoc v krízových situáciách (živelné pohromy, rôzne druhy rodinných tragédií a pod.),

- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných, ako aj zabezpečenie terénnej sociálnej práce.

2.5 Požiadavky prijímateľov sociálnych služieb

Obec Tužina v budúcom období uvažuje s nárastom obyvateľstva v poproduktívnom veku, ktoré však bude kontinuálne a postupne narastať, čo vychádza z celoslovenskej tendencie starnutia populácie. Táto skutočnosť súvisí s narastajúcimi požiadavkami na sociálne služby, najmä v skupine starších občanov. Štatistické údaje poukazujú na to, že podiel osôb v poproduktívnom veku prevyšuje podiel osôb v predproduktívnom veku. Index starnutia je teda možné udržať na prijateľnej úrovni len prostredníctvom podpory mladých rodín a podpory pôrodnosti.

Obec Tužina zabezpečuje základné sociálne služby, ktoré súvisia s potrebami obyvateľstva. Vzhľadom na budúce potreby jednotlivých sociálne znevýhodnených skupín je potrebné sa orientovať na:

- a) rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek,
- b) rozšírenie bytovej výstavby,
- c) vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- d) vypracovať a schváliť chýbajúcu legislatívu samosprávy v oblasti sociálnych služieb,
- e) podpora vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu,
- f) komunitné centrum.

2.6 SWOT analýza sociálnej oblasti

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Oportunities, Threats) kompletizuje a zoraďuje vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia podľa dôležitosti. SWOT analýza je východiskom pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi vnútornými vlastnosťami a vonkajším prostredím. Ide najmä o vzájomné porovnanie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • existencia cyklotrás, • existencia polyfunkčného kultúrneho domu, • činný DHZ (dobrovoľný hasičský zbor), • vybudované ihriská a športoviská v obci, • prítomnosť viacerých maloobchodných prevádzok a služieb priamo v obci, • pôsobenie viacerých klubov a spolkov v obci, • pravidelné organizovania viacerých kultúrnych podujatí. • vidiecke prostredie obce, • záujem komunity obce a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti, • zabezpečená technická infraštruktúra v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok pracovných príležitostí, v obci a blízkom okolí • absencia zdravotného strediska s lekárnou, • nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť kultúrnych zariadení a ich rozvoj, • nerozvinutá kultúrna turistika, • nedostatok oddychových zón v obci, • nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby, • nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov z obce, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb, • migrácia mladej generácie.
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • budovanie nájomných bytov, • zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov, • cielenie opatrení podľa miestnych potrieb, • podpora a rozvoj dobrovoľníctva, • organizácia spoločenských akcií, • podpora mladých ľudí, • zriadenie podporných mechanizmov na štátnej a regionálnej úrovni, • využívanie podpory štrukturálnych fondov Európskej únie • vytváranie partnerstiev pri riešení problematiky rozvoja obce a regiónu, v ktorom sa obce nachádza (spolupráca samosprávy, orgánov štátnej správy, podnikateľov, mimovládnych organizácií a pod.) • možnosť použitia 2 % daní daňových subjektov, • zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, • vybudovanie lyžiarskeho vleku na území obce, • spolupráca so spolkom v Nemecku. 	<ul style="list-style-type: none"> • nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby, • postoje a predsudky zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám obyvateľov, • nízke príjmy seniorov, ktoré neumožnia platenie za sociálne služby, • neprehľadné, chýbajúce a nevhodné koncepcie na úrovni štátu a regiónu, • často sa meniaci legislatíva (daňová, úverová, odvodová a pod.), • pokračovanie v negatívnom dlhodobom demografickom vývoji ako dôsledok chýbajúcej podpornej politiky v tejto oblasti • nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a obnovu infraštruktúry, na záchranu, údržbu a obnovu kultúrnych a historických pamiatok a na propagáciu, reklamu a marketingové aktivity, • nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, • nadmerné využívanie fosilných palív, • apatia nezamestnaných a pasívne zotrvávanie v sociálnej sieti.

3. STRATEGICKÁ ČASŤ

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

3.1 Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

- a) podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb,
- b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom,
- c) zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb,
- d) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Obec Tužina sa snaží naplňať tieto priority nasledovne:

- zabezpečuje najmä podporu opatrovateľskej služby u občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí,
- v prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v zariadení spolupracovať s najbližšími akreditovanými zariadeniami NRSK,
- rozšíriť možnosti poskytovania stravovania starších a odkázaných osôb,
- pre občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami preskúmať možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom,
- aktivitami podporiť spoločensky neprispôsobivých občanov na začlenenie do spoločenského života v obci,
- vypracovať a schváliť miestne nariadenia a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb,
- vyriešiť bezbariérové prístupy v obci,
- bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu v obci pre mladé rodiny.

Obec Tužina sa postup v sociálnej oblasti snaží dosiahnuť predovšetkým prostredníctvom

koordinovaného postupu a spolupráce všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu finančných prostriedkov oblasti sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, ktorých realizácia prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečeniu sociálnych služieb v obci. Obec Tužina si v kontexte tohto zámeru definovala strategický cieľ v oblasti sociálnych služieb:

**Cieľom obce Tužina je neustále skvalitňovať a rozširovať
poskytovanie sociálnych služieb na území obce.**

Strategický cieľ bude v obci Tužina dosiahnutý pomocou týchto čiastkových cieľov:

- pomáhať občanom, ktorí v dôsledku nepriaznivej situácie potrebujú pomoc pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, prác v domácnosti a kontaktu so spoločnosťou,
- pokračovať v tradíciách organizovať kultúrne, spoločenské podujatia v obci Tužina,
- podporovať občianske organizácie v obci,
- podporovať bytovú výstavbu,
- udržiavať a rozširovať športoviská v obci,
- budovať oddychové zóny a detské ihriská na území obce.

Uvedené ciele je možné dosiahnuť spoluprácou viacerých sektorov, subjektov a partnerov. Dôležitou otázkou však je dostupnosť finančných prostriedkov. V súčasnosti je možné financovať sociálne služby prostredníctvom príspevkov z vyššieho územného celku, prostredníctvom nenávratných finančných príspevkov z štrukturálnych fondov EÚ, z príspevkov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z rozpočtu obce, zo sponzorských darov.

3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Tužna úzko participuje a kooperuje s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tužina. Čiastkovým cieľom kooperácie týchto dokumentov je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci Tužina a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

Keďže finančné možnosti obce sú pre tento rok ohraničené, požiadavku na rozvoj sociálnej oblasti je nutné zahrnúť do rozpočtu na ďalšie roky a programové obdobia. Obec vzhľadom na svoju možnosť a finančné zdroje nie je schopná svojpomocne realizovať plánovaný rozvoj sociálnej oblasti. Na jednotlivé priority rozvoja sa obec bude snažiť získať nenávratné finančné príspevky, ktoré by pomohli rýchlejšie realizovať stanovené priority. časový horizont realizácie opatrení komunitného plánu sociálnych služieb, ako aj zodpovedné osoby, ktoré budú tieto opatrenia koordinovať stanoví Obecné zastupiteľstvo obce Tužina.

3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Rozvoj sociálnej oblasti je možné dosiahnuť len prostredníctvom aktívne účasti obyvateľov obce na komunitnom plánovaní. Obyvatelia obce by mali svoje potreby a požiadavky v oblasti poskytovania sociálnych služieb vyjadriť, aby bola obec schopná reflektovať na skutočné potreby občanov. Predstavitelia samosprávy a poverené osoby sa budú v nasledujúcich rokoch snažiť o priebežné monitorovanie týchto potrieb, následné posudzovanie a vytváranie finančných rezerv, ktoré umožnia realizovanie potrieb občanov v sociálnej oblasti.

Komunitný plán obce predstavuje pre sociálnu oblasť usmernenie a stratégiu, ktorou sa obec chce pre nasledujúce roky riadiť, pričom záväznosť tohto dokumentu je potrebné chápať v kontexte všetkých subjektov pôsobiacich na území obce - podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor a pod. Dokument je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Občania, príp. subjekty pôsobiace na území obce sa do komunitného plánovania môžu zapojiť prostredníctvom nasledujúcich krokov:

- písomnými návrhmi, ktoré budú odovzdané poverenému pracovníkovi zodpovednému za sociálnu oblasť na Obecnom úrade Tužina,

- ústnymi návrhmi občanov na rokovaníach OZ alebo na obecnom úrade, kde sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasťou obyvateľov na verejných zhromaždeniach obce Tužina.

Komunitný plán je možné meniť, príp. dopĺňať, ak sa zmenia priority obce, alebo obec získa mimoriadne finančné prostriedky na konkrétne potreby v obci, príp. sa vyskytnú nové návrhy a podnety na poskytovanie sociálnych služieb v obci Tužina.

Obecné zastupiteľstvo obce Tužina je povinné minimálne raz ročne prerokovať Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností aplikovať požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce Tužina. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce Tužina - starosta obce a Obecné zastupiteľstvo.

ZÁVER

Sociálne služby pomáhajú ľuďom udržiavať si alebo znovu získať svoje miesto v prirodzenom spoločenstve. Komunitné plánovanie predstavuje osvedčený postup pre zaistenie miestnej dostupnosti služieb pre miestnych obyvateľov, ktorý zaručuje rozvoj sociálnych služieb obce. Obec Tužina si túto skutočnosť uvedomuje a pristúpila preto k spracovaniu rozvojového dokumentu v sociálnej oblasti, ktorý kladie dôraz na analýzu súčasného stavu sociálnych skupín a súčasných dostupných služieb na území obce a na základe toho formuluje priority a odporúčania pre sociálnu oblasť. Obec Tužina sa však nesnaží len o administratívne plánovanie tejto oblasti, ale o dynamický proces plánovania, ktorý sa opiera o skutočné potreby sociálnych skupín na území obce. Mobilizácia všetkých zdrojov v obci a regióne v záujme naplnenia spoločne stanovených zámerov prinesie synergický efekt veľkých rozmerov, ktorý sa primárne odrazí na životnej úrovni sociálnych skupín v obci/regióne.

Komunitný plán zároveň poskytne prehľadný a transparentný spôsob zobrazenia poskytovania sociálnych služieb na území obce Tužina, čo prispeje k využitiu celého potenciálu existujúcich služieb a doplnenie chýbajúcich služieb na území obce. Tiež sa zvýši spoluzodpovednosť a spoluúčasť občanov obce Tužina na tvorbe trvalo udržateľného systému sociálnej pomoci a informovanosť občanov o často neprehľadnej sieti sociálnych služieb.

Obec Tužina si zároveň uvedomuje, že v rámci komunitného plánovania a rozvoja sociálnej oblasti nestačí spracovať Komunitný plán sociálnych služieb, ale je nutné neustála aktívna činnosť v tejto oblasti, pružné reakcie na zmeny okolností a potrieb sociálnych a znevýhodnených skupín v obci, sledovanie legislatívnych zmien a ich zapracovanie do opatrení v tejto oblasti, monitorovanie sociálneho prostredia a správania prijímateľov sociálnych služieb. Len prostredníctvom aktívneho a dynamického prístupu môže byť rozvoj sociálnej oblasti zreteľný a významný pre samotných prijímateľov a znevýhodnené skupiny.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011